

Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək

Azərbaycanın milli maraqlarının təmin olunmasında, onun beynəlxalq və regional mövqeyinin möhkəmləndirilməsinde, təhlükəsizliyinin təmin edilməsində, xarici siyasetin prioritetlərindən öncənləri olan ərazi bütövlüyünün bərpası, Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişesinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun adətli həlli heyati ehemiyətli malikdir. Məsələ ondadır ki, Ermenistan Azərbaycanın dinamik inkişafını istəməyən diasporlarının, ermənipərest lobbilərinin destəyi ilə qeyri-konstruktiv mövqeyini davam etdirir. Ona yardım edən issa ilk növbədə ermənilərin qeyri-qanuni işgalma icili standartlarla yanışmadır. Münaqişənin süh yolu ilə həlli üçün vasitəçi olan ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərinin, iştirəsə de aparcı dövlətlərin rəsmilərinin status-kvonus qabul edilməzliyi barədə bayanatlarının da süh yolu ilə həlli yardım etməməsidir. Ermenistan öz qeyri-konstruktiv mövqeyində qalır və hələlik onlara heç bir tezkiq yoxdur.

Aydınlı ki, ərazi bütövlüyünün barərə olunmasının iki yolu vardır: danışçılarla – süh yolu ilə və hərbi. 20 iləndən çoxdur ki, ATƏT-in Minsk qrupu süh yolu ilə münaqişənin həlli üçün vasitəçiliyi edir. Lakin Ermenistanın qeyri-konstruktiv mövqeyinə görə bu da bir nəticə vermir. Diqqətçakarıları da odu ki, bu müdafiətə soyqırımı siyaseti yürübən bu işğalçıya heç bir tezkiq edilmişdir, öndən beynəlxalq hüquq normalarına riayət edilmiş tələbi olunmamışdır. Münaqişənin siyasi və hüquqi əsasları issa BMT-nin Nizamnaməsi, Helsinki Yekun Akti, BMT Təhlükəsilik Şurasının 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələri, BMT Baş Meclisinin 2008-ci ilde qəbul etdiyi A/RES 62/243 sayılı qətnaməsi, həmçinin ATƏT və Avropana Sərhəsının müvafiq əsərləri və qətnamələri asasında beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri cərçivəsində həll edilmişdir. Azərbaycanın adətli mövqeyini bu əsərlər təsdiqləyir. Bundan əlavə, Qosulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, NATO kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar da Azərbaycanın süh yolu ilə seyirlərin dəstəkləndir, ərazi bütövlüyünə təndişi bayan etmişdir. Ölkəmiz daim süh yolu ilə, kompromisli münaqişənin həllinə

sadiqliyini sübut etmişdir. Qeyri-konstruktiv mövqə, təxribatlılıqlı həldən qaçma Ermenistanın seqidli, artıq sübdə olunmuş variantıdır. Münaqişənin həlli ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyi dayışmaz olaraq qalır. Ölkə rəhbərliyi dəfələrinə yüksək tribunalardan bayan etmişdir ki, erməni hərbi qüvvələri işgal edilmiş Azərbaycan ərazilərinə dərin çoxlanımlı, Azərbaycanın surəven hüquqları barə olunur, məcburi köküñçülər az-ababa yurdularına qaytılmalı, Dağlıq Qarabağın həqiqi regionundan qanunu və demokratik proses cərçivəsində müxtəriyət yaradılmalıdır. Azərbaycan və erməni əsərlərinin dinc yanaşı yəşəmaları təmin olunmalı, regionun sosial-iyasəti inkişaf, kommunikasiyaların, infrastrukturların inşası, ölkənin hərəkəfi inkişafı cəvərsində müəyyən edilmişdir. Xalqların öz müqəddərətin təyin etmək hüquq, dölkələrin suverenitəti və ərazi bütövlüyünün pozmaq demək deyildir. Dağlıq Qarabağın öz müqəddərətin təyin etməsi yalnız etnik təmizləməye məruz məscidi böyük əlklərin öz doğma yurdularına qaytarılmasından sonra və Azərbaycanın tərkibindən ola bilər. Dövlət başçısı dəfələrə bayan edib ki, Azərbaycan həc bir erazi bütövlüyünü müzakire obyektinə

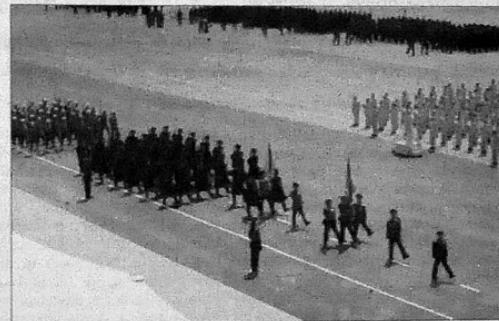
cəvirmeyəcəkdir.

Bu gündək davam edən danışçılarla həc irəlliylər olmadığı və işgala icili standartları yanaşma davam etdiyi, beynəlxalq hüquq normalarına riayət edilmədiyi üçün Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünün bərpasında hərbi yolu istisna etmır. Buna görə de ordu quruculuğu daim diqqət mərkəzindədir. Dövlət başçısı bu barəde deyib: "Ordumu quruculuğum bizim üçün prioritetdir ve Xəzər sahilindən en böyük hərbi obyektlərdən biri bu il Azərbaycanda istifadəyə verilibdir. Hərbi deniz qüvvələri bazası yaradılmışdır. Bütün digər lazımi tədbirlər görülür, hərbi şəhərciklər, bazar tikililər, təmir olunur, asgərlər, zabitlər üçün gözəl şərait yaradılır. Təbii ki, silah-sursat, maddi-texniki teminat daim diqqət mərkəzindədir. Ən müasir silah, texnika alınır və bu gün Azərbaycan ordusu, deyim kimi, dünya miyazısında güclü orduşaları sırasındadır. Bugünkü beynəlxalq vaziyət bir dəha onu göstərir ki, biz vaxtılı na qədər düzgün addım atmışq. Cənubi biz gərəklik ki, beynəlxalq hüquq normaları işləmər. Kimin gücü varsa, o da həqidlər və bu, reallıqdır".

Bələlikdə, Ermenistanın danışçıları pozması, faktiki status-kvonus uzatmağa çalışması davamlı suradı. Texbirəllərə etməsi sababları aydın olur. İşgaldən dövləti xarici yaradıllara, əzəz diasporuna, ermənipərest lobbilərinə, regionda siyasi, təsdiqlənən hərəkəfi inkişaf cəvərsində maraqları olan qüvvələrlərə arxalarınaraq, qeyri-konstruktiv mövqədən geri çəkilir. Bu ölkənin inkişafçı türün potensial yoxdur, iqtisadiyyatı, senaye istehsalçı cökünləri, əhalinin tərəfədir, deməqrafik tənəzzülərə dəvət edir. Tabii ki, rəqəbatqabiliyyətli iqtisadiyyata, regionda söz sahibi olan Azərbaycanla Ermenistanı müqayisə etmək olmur, lakin işğal davam edir. Ermenistana tezkiq edan, beynəlxalq hüquq normalarına riayət etmeye məcbur edən, hətta çəğrişin

apancı dövlət de demək olar ki, yoxdur. Ermanistandan iqtisadiyyatı asılı olduğu halda, ölkə militaristləşir. Bəs neyin, kimin hesabına? Ölkə rəhbəri İlham Əliyev bu barədə ox aydın və keskin deyib: "Sədəcə olaraq, xarici maliyyə, hərbi və siyasi destək hesabına Ermenistan həli ki, bizim torpaqlarımızı işğal altında saxlayır. Men bu audiotarıyada bir dəfə deməsim ki, bizim

şünlümüş siyasetə qazanılıb, ölkə rəhbəri bu davamlı iqtisadiyyatın sorununun sebebini bəradi deyib: "Bizim iqtisadiyyatımız düzünlülmüş, siyasetdə, milli maraqlar və daxili resurslar üzündə qurulubdur. Ona görə Azərbaycanda xarici dövlət borcu cox aşagı seviyyəyindədir. Dünya miyazında da biz bu göstəriciyə görə en qabaqcıl yerdayık".

torpaqlarımızı işğal edən təkəcə Ermenistan deyil. Bizim torpaqlarımızı işğal edən Ermenistanın havadarları, ermənipərest, islamofob siyasetçilər, anti-Azərbaycan qüvvələrindər".

Əger bir Azərbaycanın müstəqilliyinin, bərpası taxınınə baxsaq, ölkə ki, ölkə libellə yenil inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuş, beynəlxalq siyasi, iqtisadi, mədəniyyətərəsərərə dialog tədbirlərinin mərkəzindədir. Dələqoqru və bəməvəq məhəkəmləndikdə bizim ölkəyə qarşı təzyiqlər və qarışı pıyarlar, texbirəllər, bəlgətlər dərəcətindən. Hətta bugünkü Ermenistanda kəndlərin 80 faiziñin adlan Azərbaycan məşənidir. Biz o torpaqlara mütləq qayیدəcəq, Başqa cür münküm deyil, bəzən strateji hadisəfizdir. Buz məqsədə qəmatməq üçün çalışıq. İqtisadiyi, siyasi, hərbi güclümüz, deməqrafik vəziyyətimiz buna eysə verir.

Atat CƏBRAYILOV,
"Respublika",